

ทิศทางประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Research Direction in College of Logistics and Supply Chain

Suan Sunandha Rajabhat University

ฉัตรรัตน์ โหตระไวศยะ¹และ กานต์นภัส ข้าเกตุ^{1*}

บทคัดย่อ

ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและเติบโตอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการปรับตัวขององค์กร การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันทำให้ธุรกิจต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อความอยู่รอดขององค์กร หน่วยงานภาครัฐจึงมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อส่งเสริมประเด็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อสำรวจและรวบรวมงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน และ 2. เพื่อศึกษาทิศทางประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน โดยกำหนดข้อมูลจากวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งบทความที่ทำการศึกษามีจำนวน 65 บทความ จากฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์บรรณมิติ ผลการวิจัยพบว่าบทความวิจัยส่วนใหญ่รับการตีพิมพ์ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ (Scopus) จำนวน 47 บทความ และ ฐานข้อมูลระดับชาติ TCI 18 บทความ และการวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ และกลุ่มธุรกิจที่มีการศึกษามากที่สุด คือ ขนส่งและโลจิสติกส์ สอดคล้องกับการวิเคราะห์บรรณมิติพบว่า Supply Chain เป็นคำสำคัญที่พบมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ของวิทยาลัยฯ มีความตั้งใจที่จะผลิตผลงานที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ โดยความเชี่ยวชาญในการวิจัยเชิงปริมาณในกลุ่มธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์

คำสำคัญ: ทิศทางประเด็นงานวิจัย, การวิเคราะห์เนื้อหา, การวิเคราะห์บรรณมิติ

^{1*} ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยโลจิสติกส์สวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,ประเทศไทย

^{1*} Department of Research and Academic Service, College of Logistics and Supply Chain, Thailand
Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

* Corresponding Author: e-mail: Karnapat.ch@ssru.ac.th

Abstract

In order to the changing and fast-growing world affects organizational adaptation and competitive advantages. Organizations necessitate development and improvement the existence of the organization. The government arrange a national strategy to support the knowledge for country development. This research purposes 1. To survey and collect research articles 2. To investigate research direction the scope of this study in the College of Logistics and Supply Chain Suan Sunandha Rajabhat University and found 65 articles from reliable databases. This research is analyzed by using content analysis and bibliometric analysis. The research results found that 47 and 18 journals are published by the Scopus and Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) databases, respectively. Most articles are the quantitative research and focus on Transport and Logistics that relate to bibliometric analysis. The Result, "Supply Chain" was the most keyword research. Conclusion, the research directions are about the quantitative research of transport and logistics businesses are published in Scopus database increasingly

Keyword: Research Direction, Content Analysis, Bibliometric analysis

หลักการและเหตุผล

การวิจัยถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ให้แก่องค์กรทำให้องค์กรมีศักยภาพในการแข่งขันในด้านต่าง ๆ ซึ่งจุดเริ่มต้นของการวิจัยเริ่มจากสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อต่อยอดในการพัฒนาประเทศตามที่ภาครัฐได้ให้ความสำคัญและมีองค์กรการวิจัยแห่งชาติที่ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดงานวิจัยที่มีคุณภาพทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเชื่อว่าการวิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม รักษาสิ่งแวดล้อมของประเทศ สามารถนำพาประเทศหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา รวมทั้งทำให้ประเทศสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้ประเทศมีความ

มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (การวิจัยแห่งชาติ,2560) การผลักดันงานวิจัยสู่ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อต่อยอดหรือสะท้อนมุมมองไปสู่การลงมือปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์งานวิจัยที่หน่วยงานของรัฐได้มีการวางแผนไว้ในรอบ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ 1. อาหาร เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีการแพทย์ 2.เศรษฐกิจดิจิทัลและข้อมูล 3.ระบบโลจิสติกส์ 4.การบริการมูลค่าสูง และ 5.พลังงาน จากยุทธศาสตร์ประเด็นงานวิจัยแสดงให้เห็นถึงประเด็นที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ ประเด็นยุทธศาสตร์ ระบบโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรและธุรกิจต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยประกอบด้วยกิจกรรมจำนวนมากที่เชื่อมโยงกันหลากหลายองค์ประกอบ หากมีการวิเคราะห์และพัฒนา หรือเพิ่มคุณค่า มูลค่า ให้กับองค์กรก็จะส่งผลต่อทั้งระบบซัพพลายเชนของธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งมีพันธกิจส่งเสริมและสนับสนุนสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้น ซึ่งศาสตร์หนึ่งที่ทางมหาวิทยาลัยเล็งเห็นถึงความสำคัญ ต้องการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพรองรับความต้องการต่อตลาดแรงงานในอนาคตอันเนื่องจากการขยายตัวของธุรกิจโลจิสติกส์ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม,2562) จึงได้จัดตั้งเป็นวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชนขึ้น

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ได้นำหลักการและแนวคิดของมหาวิทยาลัย ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์งานวิจัย ที่กล่าวถึงความสำคัญของระบบโลจิสติกส์ กำหนดเป็นพันธกิจของวิทยาลัยที่ต้องการสร้างงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสู่การพัฒนาสถานประกอบการและสังคม เพื่อผลิตบัณฑิต นักปฏิบัติที่มีความรู้ความสามารถในด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผลิตและพัฒนาผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่สนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งอาเซียนและสังคมโลก โดยส่งเสริมให้มีการผลิตงานวิจัยที่เพิ่มขึ้น ตรงตามคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ และเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญสู่นักศึกษา ผู้ประกอบการและชุมชน ทำให้ประเทศชาติมีบุคลากรที่มีศักยภาพสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจและรวบรวมงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อศึกษาทิศทางประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วิธีการศึกษา

การวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ถูกใช้อย่างแพร่หลาย (Gaur & Kumar, 2018) มีการประยุกต์ใช้ทั้งด้านการศึกษา เนื้อหาวารสาร การท่องเที่ยว และประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ (จุฑารัตน์ ช่างทอง และ ปัญญา จันทโคตร ,2562 ; ฉัตรวุฒิ อิ่มชมชื่น,2563 ; พรราว อรุณรังสีเวช, 2563) เพื่อค้นหา ข้อสรุปและตีความเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของสาร ผู้รับสาร บริบทในการสื่อสาร ผลจากการสื่อสาร และพฤติกรรมทางสังคมที่สะท้อนผ่านสาร ทำให้เกิดมุมมองหรือสิ่งที่สะท้อนในเชิงลึกของเนื้อหาเหล่านั้น (Moldavska & Welo, 2017,Vaismoradi et al., 2016) ซึ่งเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหามีจุดเด่น คือ ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้ด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาจัดประเภทตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้วิเคราะห์เนื้อหาต้องเป็นข้อมูลจริง และผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลนั้นต้องปราศจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับบริบทดังกล่าว (ปารีชาติ สถาปัตตานนท์, 2545:23-43) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะออกมาในรูปแบบของความถี่ เปอร์เซ็นต์ การจัดกลุ่มและประเภท (Moldavska & Welo, 2017)

เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาได้ถูกนำมาใช้ศึกษาเนื้อหาเพื่อตีความ ออกมาเป็นกลุ่มของข้อมูล โดยถูกประยุกต์ใช้กับงานวิจัยที่หลากหลายทั้งด้านการศึกษา การท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหาโดยสังเขป มีดังต่อไปนี้ (อ้างอิงจาก ปารีชาติ สถาปัตตานนท์, 2545:23-43)

1. ศึกษาปัญหาและกำหนดปัญหางานวิจัย
2. กำหนดจำนวนเนื้อหา ขอบเขต และการวิเคราะห์
3. กำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.1 หน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา (Unit of Analysis) เช่น ค่าแนวคิดหลัก คุณลักษณะรายเรื่อง เนื้อหาและเวลา เป็นต้น

3.2 หน่วยในการระบุจำนวน (Unit of Enumeration) เช่น เนื้อที่ ความถี่ และความเข้ม เป็นต้น

การใช้หน่วยในการวิเคราะห์และหน่วยในการระบุจำนวนนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด ขึ้นเองตามความเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ทั้งนี้ การกำหนดหน่วยของการ วัดเนื้อหาควรจะทำให้แคบมากที่สุด เพื่อให้เกิดความแม่นยำในการวิจัย

4. สร้างเครื่องมือแผ่นลงรหัส (Coding Sheet) ที่จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกการวิเคราะห์ออกมาได้อย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์การศึกษา

5. กำหนดเงื่อนไขในการลงรหัสข้อมูล โดยจะต้องระบุในการลงรหัสข้อมูลในแผ่นวิเคราะห์ข้อมูล หรือเรียกว่า เกณฑ์ในการนับข้อมูล

6. ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือในการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความเข้าใจ การตีความข้อมูลที่ สอดคล้องตรงกันของผู้ลงรหัส ดังนั้นผู้ลงรหัสต้องทำความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนการลงรหัส

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ คือ บทความวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน (1 มกราคม 2562- 30 มิถุนายน 2563) ที่อยู่ในฐานระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีคุณภาพและสอดคล้องวัตถุประสงค์การวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความความน่าเชื่อถือและเป็นไปตามเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานของมหาวิทยาลัย โดยคัดเลือกรงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในช่วงระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน (1 มกราคม 2562- 30 มิถุนายน 2563)

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีรายชื่อบทความวิจัย ตามช่วงระยะเวลาที่ศึกษา 2. ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นหลักฐานการลงตีพิมพ์ของแต่ละบทความวิจัย ตามช่วงระยะเวลาที่ศึกษา

การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานผู้วิจัยได้เทียบรายการข้อมูลและหลักฐานตามเงื่อนไข ดังนี้

1. บทความต้องผ่านการพิจารณาการจากฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพเรียบร้อยแล้ว
2. บทความและหลักฐานข้อมูลมีความถูกต้องตรงกัน

3. บทความของอาจารย์วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน
4. บทความอยู่ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในการศึกษา
5. บทความอยู่ในฐานข้อมูลตามเงื่อนไขที่มีมาตรฐาน
 คือ ฐานข้อมูลระดับชาติ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสาร
 ไทย หรือ Thai-Journal Citation Index Centre
 (TCI) และฐานข้อมูลระดับนานาชาติ SJR หรือ
 Scopus

รูปที่ 1 ขั้นตอนการคัดเลือกบทความวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยสร้างกรอบแนวทางที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาของบทความวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยโดยใช้แผ่นลงรหัส (Coding Sheet) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยแบ่งการลงรหัสออกเป็น 8 หัวข้อ คือ

- หัวข้อ 1. รหัส
- หัวข้อ 2. ชื่องานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่
- หัวข้อ 3. คำสำคัญ
- หัวข้อ 4. วิธีการและเครื่องมือวิจัย
- หัวข้อ 5. วารสารที่ได้การตีพิมพ์
- หัวข้อ 6. ประเภทของงานวิจัย
- หัวข้อ 7. กลุ่มธุรกิจ
- หัวข้อ 8. ฐานข้อมูลระดับชาติหรือนานาชาติ

โดยผู้ลงรหัสเป็นผู้มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน และได้กำหนดจำนวนการอ่านมากกว่า 2 ครั้งเพื่อให้ผู้ลงรหัสทำความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนการลงรหัสให้ได้มากที่สุด โดยครั้งแรกเป็นการอ่านเพื่อเข้าใจบริบทของงานวิจัย จากนั้นทำการอ่านและกรอกข้อมูลบนแผ่นลงรหัสเพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการลงรหัสบทความทางผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ (Frequency) และเปอร์เซ็นต์ (Percent) เพื่อสะท้อนประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน เพื่อให้เห็นภาพรวมและประเด็นที่มีความสนใจเพื่อบ่งบอกถึงสถานการณ์การวิจัยในปัจจุบัน เพื่อต่อ

ยอดหรือพัฒนา และมีการกำหนดทิศทางงานวิจัยที่ สอดรับกับยุทธศาสตร์งานวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี

การวิเคราะห์บรรณมิติ

บรรณมิติ (Bibliometrics) เป็นวิธีการวิจัยเชิง ปริมาณที่วิเคราะห์จากจำนวนบทความที่สนใจ การอ้างอิง ทั้งดัชนีค่าสำคัญ และผู้เขียน (ปฤชญิน นาคทรพรพ ,2559:23-43) แม้ว่าวิธีการนี้จะมีการศึกษาวิจัยมาอย่าง ยาวนานในศาสตร์ของบรรณรักษ์ และสาสนเทศศาสตร์ แต่ ยังไม่ถูกใช้อย่างแพร่หลายเนื่องจากการจัดเก็บข้อมูล จำนวนมาก (ดาเรศ บันเทิงจิตร ,2552) แต่ปัจจุบันยุคที่มี การพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ข้อมูลจำนวน มากถูกเชื่อมโยงกัน (Big data) (Liao et al., 2018) ซึ่ง กำลังเป็นกระแสในปัจจุบัน ในส่วนของข้อมูลบทความ วิจัยมีเว็บไซต์ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความน่าเชื่อถือ ใช้ เพื่อทำการสืบค้นข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยบน ฐานข้อมูล web of sci หรือ ฐานข้อมูล Scopus โดยเป็น ฐานข้อมูลงานวิจัยระดับนานาชาติที่ได้รับการยอมรับ การ นำวิธีการนี้มาประยุกต์เพื่อให้ผู้วิจัยเห็นข้อมูลที่กว้างขึ้น ของเนื้อหาที่สนใจ ตลอดจนความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ที่มีความซับซ้อนจากกลุ่มเนื้อหาที่เป็นไปในทิศทาง เดียวกันหรือช่องว่างของเนื้อหาที่สนใจเพื่อเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาต่อไป (Merigó & Yang, 2017;Santos et al., 2017) งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบทความวิจัย ของ อาจารย์จำนวน 47 บทความตามเงื่อนไขการศึกษาที่

เชื่อมโยงต่อจากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Content Analysis) จากนั้นได้ใช้โปรแกรม VOSviewer ในการสร้าง ความเชื่อมโยงสำคัญของแต่ละบทความ

ผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การสำรวจและรวบรวมงานวิจัยของ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา

1.1 จำนวนบทความ

ผลงานวิจัยวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตามช่วงระยะเวลาที่ ศึกษาพบว่าม้งานวิจัยทั้งหมด 65 บทความ ที่ได้รับการ ตีพิมพ์ และได้รับการรับรองว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ และสามารถต่อยอดหรือศึกษาเชิงลึกเพื่อให้สอดคล้องกับ สอดรับกับยุทธศาสตร์งานวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี เป็น บทความที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

1.2 จำนวนความถี่และเปอร์เซ็นต์

จากจำนวนบทความที่ทำการศึกษาพบว่า งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ส่วนใหญ่อยู่ในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติจำนวน 47 บทความ คิดเป็น 72.31% และระดับชาติฐาน TCI 18 บทความ คิดเป็น 27.69% ตามตารางที่ 1 โดยประเภทของงานวิจัยส่วนใหญ่เป็น งานวิจัยเชิงปริมาณ มีจำนวน 64 บทความ คิดเป็น 98.46% และงานวิจัยเชิงผสมผสาน 1 บทความ คิด

เป็น 1.54% และ งานวิจัยเชิงคุณภาพพบว่าไม่มีอยู่ในฐานข้อมูลการตีพิมพ์ตามตารางที่ 2 และงานวิจัยส่วนใหญ่ 3 อันดับแรกอยู่ในกลุ่มธุรกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวและสหนาการ วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักรตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 1 จำนวนบทความแบ่งตามฐานข้อมูล

ลำดับ	ฐานข้อมูล	ความถี่	เปอร์เซ็นต์
1	ระดับชาติ	18	27.69%
	TCI กลุ่ม 1	7	10.77%
	TCI กลุ่ม 2	11	16.92%
2	ระดับนานาชาติ	47	72.31%
	Scopus	47	72.31%
	รวมทั้งหมด	65	100.00%

ตารางที่ 2 จำนวนบทความแบ่งตามประเภทงานวิจัย

ลำดับ	ประเภทงานวิจัย	ความถี่	เปอร์เซ็นต์
1	เชิงปริมาณ	64	98.46%
2	เชิงคุณภาพ	0	0.00%
3	เชิงผสม	1	1.54%
	รวมทั้งหมด	65	100.00%

ตารางที่ 3 จำนวนบทความแบ่งตามกลุ่มธุรกิจ

ลำดับ	กลุ่มธุรกิจ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์
1	การท่องเที่ยวและสหนาการ	9	13.85%
2	ขนส่งและโลจิสติกส์	33	50.77%

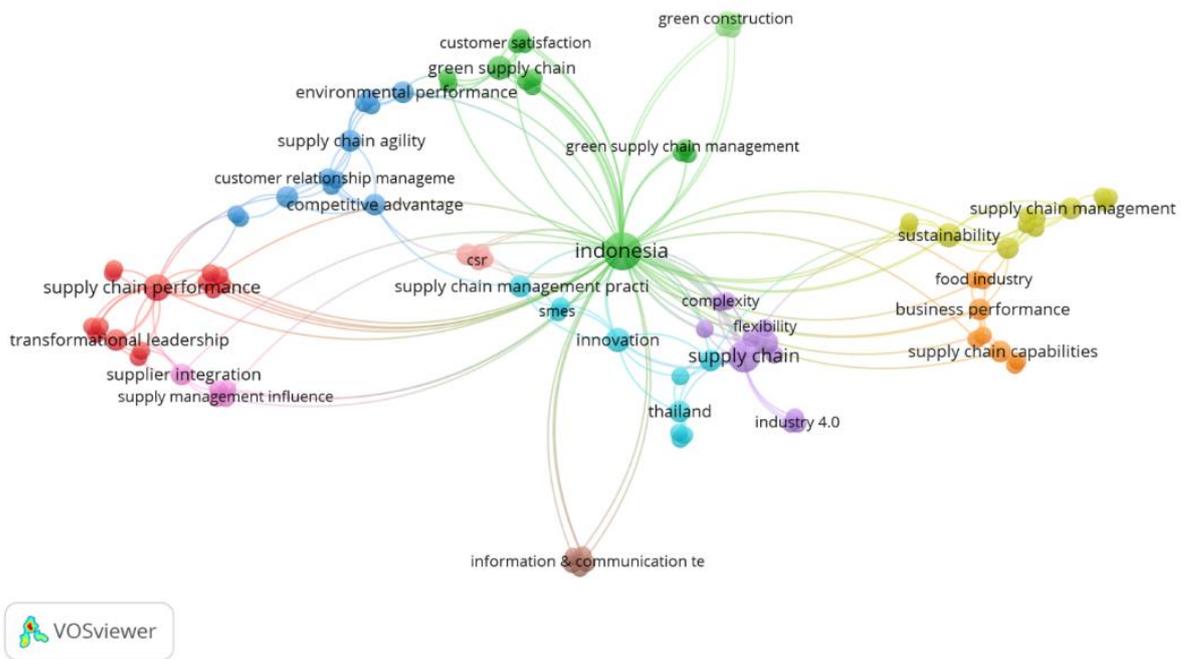
ลำดับ	กลุ่มธุรกิจ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์
3	ธุรกิจการเกษตร	4	6.15%
4	บริการเฉพาะกิจ (การศึกษา)	5	7.69%
5	พาณิชย์	1	1.54%
6	แพชั่น	3	4.62%
7	ยานยนต์	1	1.54%
8	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	6	9.23%
9	อาหารและเครื่องดื่ม	3	4.62%
	รวมทั้งหมด	65	100.00%

ส่วนที่ 2 ทิศทางประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จากการคัดเลือกบทความวิจัยที่อยู่ในฐานข้อมูล Scopus ของอาจารย์วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชนพบว่าจำนวนบทความ 47 บทความ ที่จะใช้ในการวิเคราะห์บรรณมิติ ซึ่งมุ่งมองที่สนใจและสอดคล้องการวัตถุประสงค์งานวิจัยทางผู้วิจัยจึงมองหาคำเชื่อมโยงและความถี่ในการวิจัยจากคำสำคัญ(Keyword) และได้ประยุกต์ใช้โปรแกรม VOSviewer ในการสะท้อนความบ่อยถี่ของประเด็นการวิจัยและความเชื่อมโยงของการวิจัย โดยแบ่งเป็น 9 กลุ่มความเชื่อมโยงทางการวิจัย ซึ่งพบว่า Supply Chain และ Supply Chain Performance เป็น แนวทางการศึกษาวิจัยที่ได้รับ ความนิยมมากที่สุดตามลำดับ และจากการสังเกตข้อมูล

เพิ่มเติมในส่วนของ Supply Chain จะพบว่า มีประเด็น วิจัยร่วมกันกับ Complexity Flexibility และ Industry 4.0 ในส่วนของประเทศกรณีศึกษาที่ถูกนำมาวิเคราะห์ มากที่สุดคือประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งสอดคล้องตามความ ร่วมมือของวิทยาลัยฯ รายละเอียดตามรูปที่ 2 ซึ่งการ

วิเคราะห์เหล่านี้สอดคล้องกับการศึกษาเพื่อหารูปแบบ หรือโครงสร้าง จากอดีตที่ผ่านมาไปสู่การพัฒนาใน อนาคต (Muhuri et al., 2019)

รูปที่ 2 โครงข่ายความเชื่อมโยงของคำสำคัญ

บทสรุปผลการวิจัยและสิ่งที่ได้รับการวิจัย

จากพันธกิจของวิทยาลัยที่ต้องการสร้าง งานวิจัยและสร้างองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพด้านโล จิสติกส์และซัพพลายเชนสู่การพัฒนาสถานประกอบการ และสังคม เพื่อผลิตบัณฑิต นักปฏิบัติที่มีความรู้ ความสามารถในด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่ตรงต่อ ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต นอกจากนี้ยังต้องการผลิต และพัฒนาผู้ประกอบการอาชีพด้านโลจิสติกส์และซัพพลาย

เชนที่สนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางอาเซียนและ สังคมโลก

การศึกษาทิศทางประเด็นงานวิจัยของ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา จึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะทบทวนงานวิจัย ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ผ่านมาให้สอดคล้องกับ นโยบายของวิทยาลัยโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ เนื้อหาและบรรณมิติ ซึ่งการตีพิมพ์ในช่วงระยะเวลา 1 ปี

6 เดือน (1 มกราคม 2562- 30 มิถุนายน 2563) นั้นพบว่า บทความวิจัยส่วนใหญ่ได้รับการตีพิมพ์ในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติ (Scopus) จำนวน 47 บทความ คิดเป็น 72.3% จากบทความที่เข้าเกณฑ์การวิเคราะห์ 65 บทความ จึงสะท้อนให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ของวิทยาลัยฯ มีความตั้งใจที่จะผลิตผลงานที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ การวิจัยโดยมากนั้นเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยประยุกต์ใช้ การสร้างโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ซึ่งเป็นเทคนิคงานวิจัยขั้นสูงที่ใช้สถิติในการทดสอบ และประเมินค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยในโมเดลที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและนำมาประยุกต์ใช้ต่อไปในการบริการจัดการหรือกำหนดแนวทางกลยุทธ์ หรือ อื่นๆ ตามความเหมาะสมของผู้บริหาร และงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ จำนวน 33 บทความ คิดเป็น 50.77% และเมื่อเทียบกับการวิเคราะห์บรรณมิติ จะได้ว่า Supply Chain และ Supply Chain performance เป็นคำสำคัญที่พบมากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยยึดคำสำคัญในการกำหนดทิศทางการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์บรรณมิติสอดคล้องกับการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ซึ่งคำสำคัญ Supply Chain สะท้อนให้เห็นว่า ณ ปัจจุบัน Supply Chain เป็นศาสตร์ที่ยังคงมีความสำคัญและได้รับความสนใจในระดับนานาชาติ โดยมีการเพิ่มบริษัทที่

หลากหลาย เช่น Green Supply Chain Sustainable Supply Chain และ Digital Supply Chain เป็นต้น ในส่วนของ Supply Chain Performance มีการวิจัยส่วนใหญ่ในเชิงธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและศักยภาพในการแข่งขัน โดยกล่าวได้ว่างานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มีการศึกษาเกี่ยวกับโลจิสติกส์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แต่หากลงรายละเอียดแผนงานวิจัยแห่งชาติ 20 ปี ที่ต้องการวิจัย ยานยนต์สมัยใหม่ ระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการบิน การขนส่งทางราง และในส่วนของแผนงานวิจัยและนวัตกรรมสำคัญ การพัฒนาภูมิภาคและจังหวัด 4.0 มีการส่งเสริม มุ่งเน้นการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการกระจายความเจริญ และยกระดับรายได้การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายความเจริญ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาระบบขนส่งทางรางและการสร้างโครงข่ายที่เชื่อมโยงระบบการขนส่งหลายภาคส่วนนั้น งานวิจัยของวิทยาลัยฯสามารถต่อยอดของแผนงานวิจัยและนวัตกรรม โดยมุ่งเน้นการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายความเจริญได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาทำให้ทราบทิศทางประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในปัจจุบัน แต่รายละเอียดของงานวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ยังคงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสนใจ เนื่องจากการเชื่อมโยงแนวคิดวิธีการ และความเชี่ยวชาญของอาจารย์วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน สามารถนำไปสู่การทำวิจัยแบบบูรณาการที่ทำให้เกิดมุมมองต่อมิติต่างๆ ในวงกว้าง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา และวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2562). โลจิสติกส์สร้างเทรนด์ใหม่. วารสารอุตสาหกรรมสาร.
การวิจัยแห่งชาติ. (2560). (ร่าง) ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)
จุฑารัตน์ ช่างทอง และ ปัญญา จันทโคต. (2562). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารอักษรศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารอักษรศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 43-60.

ฉัตรรุฒิ อิมขมชื่น. (2563). การสังเคราะห์งานวิจัยระดับคุณวุฒิบัณฑิตสาขาทางการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 153-166.

ดาเรศ บรรเทิงจิตร. (2552).Bibliometrics : เครื่องมือการศึกษาวิจัยในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์.สืบค้น 20มิถุนายน 2563จาก http://www.dss.go.th/images/starticle/sti_1_2552_Bibliometrics.pdf

ปลุชณีน นาคทรรพ. (2559). การวิเคราะห์บทความวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS และ Web of Science. ว.วิจัยสมาคมห้องสมุดฯ, 23-44.

ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2545). ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

พราว อรุณรังสีเวช. (2563). การวิเคราะห์เนื้อหาทางการศึกษาด้านน้ำประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 92-107.

Gaur, A., & Kumar, M. (2018). A systematic approach to conducting review studies:

- An assessment of content analysis in 25 years of IB research. In *Journal of World Business* (Vol. 53, Issue 2, pp. 280–289). Elsevier Inc.
<https://doi.org/10.1016/j.jwb.2017.11.003>
- Liao, H., Tang, M., Luo, L., Li, C., Chiclana, F., & Zeng, X.-J. (2018). A Bibliometric Analysis and Visualization of Medical Big Data Research. *Sustainability*, 10(2), 166.
<https://doi.org/10.3390/su10010166>
- Merigó, J. M., & Yang, J. B. (2017). A bibliometric analysis of operations research and management science. *Omega (United Kingdom)*, 73, 37–48.
<https://doi.org/10.1016/j.omega.2016.12.004>
- Moldavska, A., & Welo, T. (2017). The concept of sustainable manufacturing and its definitions: A content-analysis based literature review. In *Journal of Cleaner Production* (Vol. 166, pp. 744–755). Elsevier Ltd.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.08.006>
- Muhuri, P. K., Shukla, A. K., & Abraham, A. (2019). Industry 4.0: A bibliometric analysis and detailed overview. *Engineering Applications of Artificial Intelligence*, 78, 218–235.
<https://doi.org/10.1016/j.engappai.2018.11.007>
- Santos, R., Costa, A. A., & Grilo, A. (2017). Bibliometric analysis and review of Building Information Modelling literature published between 2005 and 2015. In *Automation in Construction* (Vol. 80, pp. 118–136). Elsevier B.V.
<https://doi.org/10.1016/j.autcon.2017.03.005>
- Vaismoradi, M., Jones, J., Turunen, H., & Snelgrove, S. (2016). Theme development in qualitative content analysis and thematic analysis. *Journal of Nursing Education and Practice*, 6(5).
<https://doi.org/10.5430/jnep.v6n5p100>